

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld.
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

Trioleti.

VI.

Teško je priboriti venec si z lovora,
Čprav ti mojster si največi trioleta,
Sedaj ga poje množica nešteta,
Teško je priboriti venec si z lovora.
Počasi se le šopek slave spleta,
In prisluziti trdo si ga vsakdo môra,
Teško je pridobiti venec si z lovora,
Čprav ti mojster si največi trioleta.

VII.

Ogrenilo vender ni se meni petje,
Tebi v slavo pojem, oj deklé!
Ko davno že zabila si name,
Ogrenilo vender ni se meni petje,
S petjem laglje si tešim gorje,
Zabljam laglje upov strto cvetje,
Ogrenilo vender ni se meni petje,
Tebi v slavo pojem, oj deklé!

VIII.

Mojega si žitja Ti kraljica,
Suženj Tvoj le moje je srce,
Silna mi ljubav v prsih vre,
Mojega si žitja Ti kraljica!
Krasno v zori sinje je morje,
Ti krasnejša si, Marica,
Mojega si žitja Ti kraljica,
Suženj tvoj le moje je srce!

IX.

Eden zgubil sem na svetu,
Ko me nisi več ljubila,
Ko namé si pozabila,
Eden zgubil sem na svetu.
Komaj je ljubav priklila,
V prvem je zamrla cvetu
Eden zgubil sem na svetu,
Ko me nisi več ljubila.

X.

Celo življenje tako bi Tebe slavil,
Da me ljubezni le žar je obseval,
Kot si Culejko mi Schaffy opeval,
Celo življenje tako bi Tebe slavil.
Spev bi po gorah in dolih odmeval,
V gorah zelenih, kraj tihih, tožnih gomil.
Celo življenje tako bi Tebe slavil,
Da me ljubezni le žar je obseval!

—ec.

Izidorja Muzloviča premišljevanja.

Kakor bi potrkal na čmrljev panj, tako je zahrumelo v „tonzuriranem“ dnevniku, ko se je objavil članek o „tretjem redu“. Tega članka besede prišle so gospodom do živega, odgovarjali so na dolgo in široko, a kakor običajno nerodno.

S tem, da se našteva, kdo vse je član „tretjega reda“, s tem še nič ni dokazanega. Jaz Vam verujem, da je tako, ali pa tudi ne, kakor mi drago, ker mi v klerikalne trditve sploh nedostaje vere. A recimo, da so res vse navedene osebe člani tretjega reda, a kaj sledi iz tega? Za „Slovenca“ prav nič. Bodi član „tretjemu redu“ Peter ali Pavel, makari sv. oče sam, s tem še neso opravičeni kozli in skoki, katere delajo posamični člani, s tem še ni opran Žužemberški Avgustin, ki je svoje nerazsodne ovčice naravnost učil, kako jim je govoriti, kateri jim je na jezik polagal besede, katerih na leci ni govoril, isti Ščinkovec, ki je imel s svojimi trejalkami in trejalkami pravo „Generalprobe“, da bi v njegovem zmislu govorili. In če so tretjega reda pravila res taka, da člani proti duhovniku ne smejo izpovedavati ničesar, da morajo celó sodišča voditi za nos, potem mora se obsojati red sam, kakor se obsoja kapelan Ščinkovec in vsa njegova trejalska druhal.

Tudi številke mi ne imponirajo. Mislim si marveč, da je jako žalostno, ako ima tretji red na Slovenskem res 30.000 članov. Žalostno zaradi tega, ker gredó res le nerazsodni ljudje na te limanice in je to opasno znamenje, da jih je toliko v ta red upisanih. Seveda so iz lahko umljivih razlogov najbolj zastopane dekle, kuharice, device v srpanu in trejalké sploh. „Slovenec“ v zvezde kuje take služkinje, kdor pa ima ž njimi posla, dobi vse drugačne pojme.

Ne le, da so ženski člani „tretjega reda“ večinoma strašno svojeglavni in sitni; opaža se glede njih še druga jako čudna prikazen. Nabirajo si novce, nalagajo jih v hranilnico, a kadár umrjo, navadno ni bukvic ne denarja. Ubožni sorodniki, ki so se nadejali lepe dedščine, obogaté navadno le za — novo prevaro.

To je čudno poglavje in pisalo bi se o njem lahko par obširnih knjig. „Vox populi, vox Dei“ pripoveduje v tem oziru jako pikantne podrobnosti in imena oseb, pri katerih se hranijo dotične knjižice. Morda pri priliki o tem kaj več, za danes hotel sem le malo potrkatati na drugi čmrljev panj.

Čudotvorne lastnosti „tretjega reda“ pognale so kaj bujne cvetke v famoznem listku „Kandidat“, ki ga je priobčil „Slovenec“. Klerikalci se sedaj izgovarjajo, da

neso slabo mislili. A ker so tudi v tej zadevi silno okorni, ne veruje jim nihče. Vsi sodiški in drugi uradniki so preverjeni, da je bil listek pisan v zlobnem namenu, da se „animus iniuriandi“ tajiti ne more. Zato pa se tudi sodiški in drugi uradniki od tega časa farovžev na daleč ogibajo, da bi se zaradi čaše vina ne grdil „en bloc“ ves stan in zaradi kaplje vina kdo pozneje ne opravljal kot pijanec.

Drago mi bode, ako tudi „Kandidata“ s stališča „tretjega reda“ poskusite zagovarjati. Se bodem vsaj zopet smejal. Morebiti Vam tudi kaj odgovorim, kar pa ni gotovo, ker bi ne bilo napora vredno. Govorite o „tretjem redu“, kar hočete, jaz sem stalno preverjen, da je, kakor se zadnji čas v nas pojavlja, jako kvaren, in da bi se taki ljudje, kakoršne so bile Ščinkovčeve priče, morali z debelim prstom potipati.

Mej uradniki.

A.: No, kako je kaj?

B.: Slabo! Zdravnik mi je prepovedal pušiti, a zdaj res ne vem, čemu naj hodim v pisarnico.

Na Trnovskem pristanu.

A.: Kaj pa zopet novega v Trnovski „kolo-bociji“?

B.: Veš nekaj prav smešnega se je dogodilo. Kapelan K. prišel je z Gorenjskega v Trnovo obiskat svojega duhovnega kolego. Poslednji baš tedaj ni imel časa, zato reče prijatelju K.: „Malo potrpi, takoj sem gotov. Poglej si mej tem našo cerkev“. Gosp. K. gre res v cerkev in si ogleduje lepe altare, slike in sploh notranjost božjega hrama. V tem pa pristopica šepasta trejalka, prava „roža duhovna“, to je Kalanova. Zagledavši nepoznatega duhovnika v cerkvi, misli, da je to novoimeno-vani gospod župnik. Zato vzraste jej greben, kakor koklji in zadere se nad tujim gospodom: „Nič ne treba gledati, saj jih ne maramo“.

A.: No, in tuji gospod?

B.: Je mirno odšel in si gotovo mislil, kako lepi so uspehi Kalanove rimsko-katoliške agitacije.

A.: I nu, vse tretji red in vrv okolu pasa!

B.: Kalan pa gotovo ni v tretjem redu?

A.: Zakaj ne?

B.: Ker nema vrvi okolu pasa, sicer bi se mu trebuh tako ne pasel.

A.: Dobra je ta!

Žid v raji.

(Po starih virih spisal Lajoš.)

Nekoč, — temu je že dolgo in zgodovina nam ne pove ne dneva ne leta — prišel je žid po končanem zemeljskem popotovanji v nebesa. Kako je bilo to mogoče, tega ne vem. Ali ni bila kontrola tako stroga, kakor je baje sedaj, ali je pa čifut nebeškega ključarja prevaril — tega nam ne pove nobena knjiga, a istina je bila — žid, pravi pravcati „maušeles“ — bil je v nebesih.

Zelo se je čudil rajski krasoti, ki je vladala po nebeških prostorih. Hodil je po vseh dvoranah ter tipal po zidovih, po baržunu, zlatu in srebru, je li sve pristno — in ne „talmi“. Med umazanimi svojimi prsti mencial je svilnate preproge, prizdigaval blazine, preobračal mehke naslonjače, da celo dijamante in briljante je poskušal s pilo. Na kratko, bil je prav po židovski siten.

A to pa družim nebeškimi prebivalcem ni bilo po godu. Židovska sitnost in radovednost jim je presedala, začeli so godrnjati, češ: ta čifut, ki itak nema nobene pravice bivati v nebeških prostorih, nam tukaj prezasluženi mir kali.

A žid se je za vse to toliko zmenil, kakor za lanski sneg: hodil je okolu in okolu, ter tipal in trkal. Nejevolja nebeških prebivalcev postajala je vedno večja. Ko se pa žid celo do angeljčkov godcev priplazi in jednemu trobento iz rok vzame, hoteč prepričati se, je li od čistega zlata, dospela je nejevolja do vrhunca. Deputacija treh mož — v naglici izvoljena, napoti se takoj do sv. Petra, nebeškega vratarja, prošeč ga, naj sitnega žida iz nebes spodi, v katera gotovo ni prišel po zasluženji, temveč najbrže po kaki zvijači.

Sv. Peter jim odgovori: „Jako rad bi ustregel Vaši — in vseh nebeških državljanov opravičeni želji, pa ne morem. Pri nas je postava, da slehern lahko nebesa zapusti, a s silo pa nobenega iztirati ne smemo. — Poskusite žida z zvijačo spraviti iz nebes.“ —

Deputacija žalostna odide. Bilo jej je malo upanja, da bi žid prostovoljno nebesa zapustil. Da bi ga prekanili, kako neki, ko je čifut zvit ko kozji rog. Ko dospe deputacija med nebeške prebivalce nazaj, obsujejo jo vsi ter povprašuje kako je bilo pri avdijenci. Vsi so pobiti. Malo upanja, dabi se sitneža rešili. Pričnejo žida prositi,

da naj nebesa prostovoljno zapusti. A ta se jim smeja. Začnejo mu groziti, a on pravi, da se bode radi nevarnega groženja pritožil. Obljubijo mu denarjev, a on pravi, da naj jih pokažejo. Pa nobeden ni imel beliča, ker denarjev v nebesih treba ni. S kratka, vse je bilo zaman, žid in sitnost njegova sta ostala.

Ker žid ni hotel ne z lepa, ne z grda zapustiti nebes, temveč je sedaj še bolj nego prej po kotih stikal, sklenilo je nekaj nebeških prebivalcev ostaviti nebesa ter se napotiti kam drugam.

„Rajši zapustimo nebesa, nego da smo s tem sitnim židom skupaj“ — bili so baje antisemitje. A temu se so upirali drugi. Nastal je prav pošten prepir. Upitje razlegalo se je po vseh nebeških dvoranah in celo stepli bi se bili, da niso „stražniki miru in sprave“ nasprotnikov ločili. Upitje trajalo je vedno — in to vse radi sitnega žida, ki je to priliko — krik — porabil in vse pretaknil, kar je mogel doseči. To je bilo pa tudi sv. Petru preveč. „Vse kar je prav“ dejal je „a to ne gre da bodo nebesa — kraj nemira in prepira. Žida moramo odpraviti. Pa kako?“ pristavil je glasno.

K nebeškemu ključarju stopi bivši grški trgovec, jeden Grk je baje za devet židov) ter mu nekaj na uho zašepeče. Peter se namuza ter reče: „Ta je dobra, morebiti pojde tako.“ —

Na to da majhnemu angeljčku, ki je trobil na trobento, kratek ukaz. V nemiru in prepiru tega nihče opazil ni. Angeljček splazi se skrivoma skozi nebeške duri. Kmalu na to začuje se izpred nebes trobente klic in glasne besede: „K prvemu, drugemu in“

V nebesih nastane grobna tihota. „Kaj je to?“ povprašujejo se med seboj „kaj je to?“ —

Tudi žid prihiti ter radoveden upraša: kaj je? Omenjeni Grk mu malomarno odgovori: „Nič posebnega, zunaj imajo javno razprodajo, „licitanto“. — „Kaj“ zakriči žid „licitanta in to jaz še le sedaj izvem?“ Brez druge besede hiti kolikor je mogel skozi nebeške duri, da naredi „ein kleines Geschäft'chen“. — Pa komaj je bil žid v svojej pohlepnosti zapustil nebesa, zaloputnijo duri, Peter jih dvakrat zaklenel in prosta nebesa bila so žida: žid je bil zunaj — notri pa mir.

Kaj drugoga.

Mama: „Anica, ali te ni sram, da se ves ljubi dan igraš s temi neumnimi svinčeni vojaki. To se za deklino ne spodobi.“

Anica: „Ali mama, saj sem si izbrala same častnike.“

Dopisi.

Z Dolenjskega [Izv. dop.] (Samo 480 gld. letne plače! —) Učitelj in vodja šole tam nekje ob Krki se je z gosp. župnikom K. — zaradi tega sprl, ker je hotel g. župnik cerkovnika spraviti v učiteljsko stanovanje v šolskem poslopji, učitelja pa ven. Oblastva so potem spoznala, da šolsko poslopje ni cerkvena last in da ima učitelj, ne pa cerkovnik pravico stanovanja v njem. Zaradi tega je bil g. župnik seveda še hujše razjarjen. Jeza ni dobra, in dejanja v njej storjena še manj. Dne 2. maja t. l. porodila je soproga učiteljeva prvo dete, g. župnik si je mislil, danes grem v šolo, danes bo učitelj razburjen. Ob 1/2 12. uri pride g. župnik v šolo z besedami: „Jaz sem gospod šolski nadzornik, kaj je to za ena ordenga“. Učitelj seveda razkačen nad tem, ker je dobro vedel, da g. župnik ni imenovan krajnim šolskim nadzornikom, vpraša srdito g. župnika po dekretu Odgovor: „Mislite, da sem Vaš hlapec; v farovž pridite, tam ga vam bom pokazal.“ — Učitelj na to: Če boljše manire ne veste, — tam so vrata! — Gosp. župnik odide ter stori ovadbo proti učitelju pri sodišči v Novemestu zaradi razžaljenja časti. V tej ovadbi pravi, da je kot krajni šolski nadzornik prišel v šolo nadzorovat in da mu je učitelj — neotesanost očital, mu vrata pokazal, ter predenj plunil. Ob enem je g. župnik učitelju pisal kot vodji šole, da on (župnik) ne bode več poučeval veronauka v šoli. — Pri obravnavi pred sodiščem se izve, da g. župnik ni krajni šolski nadzornik, kot tak je le tiskan v škofijskem šematizmu; — imenovan ni po okrajnem šolskem svetu. — V dokaz, da je krajni šolski nadzornik, predloži tožitelj imenovani šematizem. — Kot priče zaslišani otroci ne vedo potrditi obtožbinih besed. Po končanem dokazovanju vpraša sodnik g. župnika, hoče li odstopiti od obtožbe, ker je iz vsega razvidno, da ni imel pravice priti v šolo mej učiteljevim poučevanjem, kot krajni šolski nadzornik — ob enem mu reče, da bi bilo zaradi farmanov boljše, ako se stvar v dobrem poravna. Na to odgovori g. župnik: „Jaz ne odneham; farmani naj vedo, da sem kaj več, ko učitelj.“ Po zagovoru branitelja učiteljevega naznani sodnik sodbo, s katero je bil učitelj oproščen obtožbe. — Gosp. župnik, poučen, da se more proti sodbi pritožiti, — jezen odide. Pritožil se ni in razsodba je pravomočna.

Malenkostna pravda to, ali kaže nam, kako neznosno stanje imajo oni učitelji na deželi, ki le količkaj g. župnikom ne delajo po volji in kako nekateri g. župnik za malo jemlje učiteljstvo ljudskih šol in kako malo je takim gospodom za to, ali se v šoli disciplina vzdržava, ali ne, ter za to, ali se otroci učijo učitelja spoštovati, ali ne; kaže nam, za kake malenkosti se mali otroci kot priče pred sodnijo tirajo, da bi tam proti svojemu učitelju pričali, kaže nam, kako konkordat bodočih časov že zdaj v teh naših gospodih kalí poganja. — Gosp. župnik je že a priori šolski nadzornik; — šematizem škofijski ga kot takega tiska in ta je nezmotljiv. — 480 gld. ima ta učitelj letne plače! Dober pisar zasluži tudi toliko. Kdo bi tako majhno stvarico v poštev jemal! Tudi otroci, katere poučuje, ne smejo imeti respekta pred njim! Kaj je na tem, da se v šoli pred otroci in še v slovenskem jeziku prepirata in da ga tam deva ob glavo katere že zaradi malih 480 gld. ne sme visoko nositi! — In morebiti učitelja razljutim, da se spozabi in me na časti žali, — potem hajd k so-

dišču, — zaprt mora biti in ob službo! — Ali učitelj se ni na limanice usel in pravdo je g. župnik zgubil. —

Razsodba se g. župniku ni dopadla, ali spoznal jo je pravično, sicer bi se bil prizval na drugo instanco. — G. župnik je jezen sodišče zapustil; — ni se mogel nad črvičem, vaškim učiteljem, krščanski maščevati. Jeza ga sedaj kolje in gotovo bode sedaj skušal znositi se nad učiteljem zaradi njemu nepovoljenega izida. Farmani vedo, da je župnik pravdo zgubil, ker se je za šolskega nadzornika štulil, kar pa v resnici ni. — Farmanom bode torej g. župnik skušal olepšati svoj poraz; — in vse, kar bode povedal, pojde na račun uboge kože našega vaškega učitelja s 480 gld. letne plače! — Ubogi vaški učitelj! Sedaj bodeš vedel, kdaj si se g. župniku zameril! Mar bi bil mežnarja pustil v lepše stanovanje in šel kam v malo leseno bajto stanovat; vse bi bilo dobro. Bog zna, se li bodo ona oblastva, ki nad tabo bdé, za te potegnili! Prav si ravnal, — pa za te morebiti ne bode dobro. Kot mož si se potegnil za pravo učiteljstva, kot mož vrata pokazal človeku, ki te je hotel v šoli pred učenci ponižati; — pa bolje bi morda bilo, ko bi glavico pobesil „gospodu nadzorniku v škofijskem šematizmu“, pravdevotno roko poljubil in še ponižnejše odgovoril „zahvalim za vprašanje!“ —

Človek mej prostim ljudstvom toliko velja, kar plača, če nima sedežev v farni cerkvi oddajati. To vam je treba pomniti in pomniti, da so besede: ljubi svojega bližnjega, le besede božanstva; v srcih ljudij pa je zmiraj kaj žrjavice sovraštva, katera v nekaterih vrstah človeških sicer do plamena vzraste, pa zopet in kmalu ugasne, v drugih pa tiho naprej in dolgo in večno tli, kakor večna luč pred altarjem v mali vaški cerkvi.

Iz Kolodvorske doline:

Ljubi „Brus“!

Ker imaš tako vrlo orodje, da obrusiš tope Ničmahe, Lakane, Kovceščine, Likarle in vse take reči in „štermente“, povabim Te za dobro plačo, da prideš prihodnji terek popoludne v našo dolino. Koliko je tu skrhanega in topega, je joj!

Gospod Čarskon skrhal si je menda že jezik in Bog zna, koliko peres, podplatov in pèt, nabirajoč podpisov, da se zgradi kolodvor dolenjske železnice na Rupah na Goriškem polji!

Kaj bode kolodvor na suhem?

Mari se še zraven naredi malin in žaga, da bode g. Lukamatija ob času povodnji mesto vozaril, kar mlet in žagal! Si bode kaj prisluzil za stare dnj.

Drug gospod gradi velikansko poslopje s 199 vrati — bodoči sedež c. kr. okrajnega glavarstva, c. kr. okrajnega sodišča, menda gubernija in še družih višjih oblastev. Sodišče pa bode tija prèstavljeno že v kratkem času v prostorno palačo, tridesetkrat, toliko, kakor cerkev sv. Magdalene!

Saj tako tudi mora priti, ker bode kolodvor tako prilično blizo v Žlebiči!

Kedo se bo potem zmenil za Ribnico ali celo Kocévje!

Gospod Ničdrib mogočni glavar, bode menda dobil potem v guberniji kako višje dostojanstvo.

Gospod Jan Gínaž pa vrta, žaga, pili, teše, dolbe, bôde, kolje in cépi pamet in možgane, ter modruje, kako bode Žlebič povzdignil v mesto.

Kaj ne, ljubi „Brus“, ta si gotovo dosti skrha. Boš imel masten zaslužek!

Pomagača ni treba jemati seboj. Vrteti Ti bodo radostno pomagali gospodje Možprinc, Cena, Steklev in še več družih, samo malo jih natrobi, da bodo v istini dobili kolodvore vsak pred svoj prag!

To bo brušnje in zaslužka!

Le gotovo pridi, skupaj bova zapela staro Tvojo pesem:

Jaz nabrusim vsem dekličem,
Da se le za njim pomičem,
Holadrija, holador
Vsak dobi svoj kolodvor!

Iz Središča 10. maja. (Naše razmere.) Po dolgi hudi zimi priromal je krasen cvetoči maj, kateri je privel seboj izredno toplo vreme, tako da se je čuditi, kako naglo se razvija kras narave. Vsak grm, vsa sadna drevesa so pri nas v najlepšem cvetu in obljubujejo v jeseni obilo sadú. Polje je nekako žalostno videti, ker visok sneg vzel je večinoma rež, le pšenica je prezimila in lepo stoji. Trta v naših vinogradih hoče popraviti zamujeni razvitek zelo naglo in lepo goni, in upati nam je, ako ne bode nezgode, — v jeseni dosti ljutomeržana, bo li dober, pokaže bodočnost. Mati narava obeta nam sedaj poplačati naš trud za vsakdanji žitek, čeravno ne v istej meri, kakor bi si mi želeli. Pa tolažimo se, saj smo Slovenci in kot taki vemo, da se naše želje malo kedaj uresničijo, ker v vsakem kotu tiči nasprotnik, mi Središčani jih pa še imamo v svojem taboru. Dobili smo pred leti novega župnika Venediga, kateri je iz Kamniškega samostana k nam (bolje rečeno k redu nemških vitezov) prišel. Mož je nadarjen, a zelo častihlepen, in to je morda uzrok, da nam je koj iz začetka boj napovedal, bržkone radi tega, ker mu nismo morebiti časti in uslug v isti meri skazovali, kakor si je mož domneval. Vsako naše podjetje, še tako nedolžno, napada na vse mogoče načine, dasiravno vselej podleže. Protivi se sedaj že dve leti zidanju šole v Središču, in ker do sedaj nič dosegel ni, najel je dva ogleduha ali bolje ovaduha, katera mu vestno poročata o zaključkih našega zastopa, o mnenji posameznikov v tej zadevi, katera potem naša gospoda kar na prižnici češeta.

Glavni ovaduh naših čast. duhovnikov je naš župan. Mož drgal je kratek čas klopi domače šole, a bil je dosedaj poštena duša in se je vedno Središčana čutil. Radi svoje poštenosti voljen je bil županom. Pa komaj je to dolgo zažaljeno čast dosegel, obrnil je svoj plašč. Ponosen na svoje dostojanstvo, na svoje premoženje — ker ima največje hrame in vinograde, kateri so iz zelo majhne blede zemlje vzrasli — precenil se je, misleč, da mora le njegova veljati, in ne sklepi odbora, — za kar je lansko leto v odborovi seji nezaupnico dobil, ali, kakor njega sorodnik pravi, — zaušnico. To priložnost porabil je naš zviti župnik, pričel se mu dobrikati, mu baje obljubil, da občina njegov hram za šolo kupi (kaj bi bilo potem z židom, od katerega kupuje naš župnik vse, kar v cerkvi potrebuje; z židovskim oljem razsvetljuje se božji grob itd., dasiravno imamo kristijana trgovca?) pomaga mu, da bi podedoval ujea, kateri ga še v oporoki omenil ni, pa mislil na pregovor: „Mrtvi oporočajo, živi pa delé.“

Na tak način pridobil ga je za svoje namene in sedaj ta mož sebi in trgu v sramoto podkopava vse, za kar se Središčani potegujejo. Vsak sklep, vsak pogovor ob-

činskega zastopa vestno naznani župniku in kar on zabi, pové njegov sodrug — L., mož brez pomena, kateri pa vsako reč zavijati zna.

Našim duhovnikom je, kar se samo ob sebi razume, požarna naša bramba trn v peti, napadajo jo vsak po svoje in zakaj, še komaj danes soditi moremo. Danes so v cerkvi propovedovali, da bode Bog njih sovražnike z ognjem kaznoval in ti potem ne smejo misliti, da bi oni krivi bili, ampak sam Bog jim to kazen pošlje. Gospoda! zakaj niste kar naravnost rekli: Idite in užgite hrame našim sovražnikom, mi bodemo skrbeli, da se razpusti požarna bramba, da ne bo gasila in da tem zgori vse do tal. Tako postopa Venedig v zvezi z našim županom, kateri mora v odboru marsikatero trpko čuti, a on ima kosmata ušesa, on veruje le župniku, kateri se mu skrivno posmehuje — vesel, — da je pridobil tako dobro orodje.

Da pa našemu Venedigu ni treba samemu oglja iz žerjavice braui, ima zvestega pomagača, svojega kapelana, kateri ne zna samo izvrstno od oslov in psov v cerkvi govoriti, ampak tudi lepo našo mladež v veronauku poučevati. V adventu imela je naša deca sv. spoved. Kapelan pride in zbrani mladini reče: „Deca, molitvic pred — in po spovedi vam ni treba moliti, le grehe povejte, da vas brže obrijemo.“ Tako budi se v naši mladini vera v vero. Drug slučaj: Deci prikriva se na razne načine kakor mogoče dolgo, kako da se zarod množi, a naš kapelan je natančen. Vprašal je učence, kateri svetnik je imel mater, pa se ni rodil? Učenci molče — on nadaljuje: „sv. Rajmund, ker, ko je mati umrla, so jo preparali in Rajmunda iz nje potegnoli.“ Učenci domov prišedši pravijo potem starišem: „Zdaj pa vemo od kod deca prihajajo, g. kapelan so nam povedali.“ Je li to krščanski nauk? Ali ne škoduje tak uk naši mladini več, nego jej koristi? Ali morejo stariši z mirno vestjo svoje otroke k takemu katehetu pošiljati? Naštel bi še več enakih slučajev — a kaj pomaga — če se pritožiš, že ti porekó, da si brezverniki, sovražniki cerkve, duhovnikov itd. Kaj pa, ko bi učitelj v šoli na mesto „spovedati“ besedo „obriti“ rabil? Križali ga bi, tožili, in vse moči napeli vzeti mu službo — a stariši imajo molčati, če se njih otroci v krščanskem nauku tako poučujejo.

„Laibacher Zeitung“ in matematika.

Pisoč ob atentatu na ruskega prestolonaslednika, kar je, mimogrede povedano, seveda le slabo prepisano poročilo, poročata ta uradni naš list v svoji 180. številki z dne 14. t. m. mej drugim tudi, da je ta ruski carjevič rojen 18. maja 1868 l. — „und wird in wenigen Tagen das einundzwanzigste Lebensjahr erreichen.“ — „Brus“, kaj praviš ti k temu? — Jaz bi dejal: „Wird ämtlich-dementirt!“

Notranjski pohajkovelec.

Silna naklonjenost.

Gospica: No, kaj pa dela Vaš krasni pes, ali se je že privadil Vaše gospe?

Gospod: Pa še kako, verjemite mi, sedaj že já, kar ona kuha.

— n —

Otroška učenost.

Stric: No, ali že znaš napisati „kranjsko klobaso“.

Ivanček: Napisati sicer ne, pač pa jesti. — e —

Praktičen prosjak.

„Včeraj bili ste slepi, a danes ste šepasti?“

— „Da, milostivi gospod, dandanes mora človek gledati, da svoj posel pospeši, kakor more.“

Neutolažljiva udova.

(Kitajska povest. Poslovenil Radovan.)

V Kitaji živel je moder in dober mož, Cvank-Cen. Hodil je rad po samotnih šetališčih in ko je tako necega lepega dne korakal proti zelenemu podnožju gore „Nam-Hoa“, dospel je do velicega pokopališča, na katerem so po deželnem običaji mrtveci spali pod holmci trdno steptane ilovice.

Zazrši nebrojne mogile, začel je modrijan premišljati o človeški usodi in rekel je sam sebi: „To je torej reka, v katero se iztekajo vsi potoki življenja! Komur je zmanjkalo luči, počivati mu je tukaj v temoti vekomaj!“

Kitajci namreč ne verujejo v duše neumrljivost, niti na nastajenje. Idoč tako od groba do groba, zagleda mlado in lepo ženo v dolgi beli žalni obleki. Sedela je pri nekem grobu in neprestano s pahljačo dovajala svežega vzduha. Radoveden, čemu to dela, pozdravi Cvank-Cen damo najuljudneje rekoč: „Smem li znati, krasna dama, kdo počiva pod tem grobom in zakaj grobu pahljate? Jaz sem filozof, ki rad vse stvari prouči do dna, a vaše ravnanje mi je zastavica.“

Dama je malo zarudela, obrnila glavo na stran, ne da bi odgovorila in pahljala je dalje. Ponovil je uprašanje svoje, a z istim neuspehom. Dama je molčala a pahljala še hitreje. Nevoljen, ker ni mogel zadostiti znatiželjnosti svoji, odšel je Cvank-Cen. Jedva pa je storil par korakov, približala se mu je starka, potegnila ga v senco in mu rekla: „Jaz sem služkinja one dame in videla sem, da ste jo brez uspeha uprašali za njeno početje. Dajte mi toliko denarja, da si v naših duhovnikih kupim čarobnih listov, ki podaljšajo življenje, in ugodila bodem radovednosti vaši. — Cvank-Cen dal jej je, česar je želela in starka je nadaljevala: Dama, katero vidite na grobu, je gospa Lu, vdova učenjaka Tava, ki je pred štirinajstimi dnevi umrl. Grob, ob katerem vdova

sedi, je njegov. Ko je čutil, da se mu bliža smrt, poklical je iskreno ljubljeno soprogo, ki ga mej svojo boleznijo niti za trenotek zapustila in je sedaj jokaje stala ob postelji. „Ne jokaj, draga ženka“, rekel jej je, „saj si mlada in lepa, našla bodeš tolažilo.“

Lu je ugovarjala in prisezala, da ga ne bode preživela. „Ne prisezaj“, odvrnil je on, „ker prisege ne bodeš držala.“ — „No, torej dovoli prisego“, vskliknila je Lu žalosti polna, „da nikdar ne bodem koga družega soproga.“ — „Niti tega ne prisezaj!“ ponavljal je Tav. „Dragi možiček, za pet let pa vender smem priseči!“

„Ne prisezaj!“ svaril je Tav, „a obljubi mi, da me tako dolgo pozabila ne bodeš, dokler se prst nad mojim grobom ne posuši!“

To mu je Lu svečano obljubila in dobri Tav je zadovoljen za večno zatisnil oči. Vdove obupnost in toga bila je brezmejna. To pa je mlademu Li-fu-ju tako silno razdražilo srce, da je poskušal vsa sredstva, kako bi utešil mlado Lu. Govoril je veliko ž njo o dragem pokojniku, še več pa o samem sebi in ponavljal je, kako neizrecno drago bi mu bilo, videti jo zopet veselo. Potem pa je odšel, obljubivši, da v nekoliko dneh zopet pride.

Ta čas, ko ga še ni nazaj, uporablja Lu, da bi posušila prst na grobu, kajti vsaki hip pričakuje, da se Li-fu povrne. Ona je poštena dama in neče soprogu svojemu prelomiti obljube. Tako govorila je starka.

Zamišljen odšel je Cvank-Cen s pokopališča, a za seboj čul je še vedno udovine pahljače puhanje.

Ribničan v Ljubljani.

(Na mestnem trgu vre velika množica ljudij vkupe.)

Ribničan: Za pet ran božjih, kaj pa je to?

Meščan: Čudež, čudež! Ravno sedaj je krava jajce izlegla!

Ribničan: Iz jajca pa bode tele, kakor ste vi!

Pri rigorozu.

Profesor pravne zgodovine: Gospod kandidat, — ali mi veste povedati kaj o „Karolini“?

Kandidat: Kaj, vi jo tudi poznate, gospod profesor? Čeden keberček — kaj?

Drobtinice.

Korl: Kako pa je to, da Te ni več k M—i v krčmo?

Janez: Veš, če morem že grem, če me pa kapelan B. dobi, moram pa ž njim iti k Sajevcu potvico pa „šunken“ in jajca jest.

Korl: Ma, saj ga ne je zmiraj „šunken“, potvico in jajca!

Janez: No, seveda ne, pa se mu dopade pri Sajevcu „na Šrangi“, veš, tam ga tako-le začno v obraz hvaliti, da v cerkvi „hitro naredi“ in da se „naglo obrne“; to pa rad sliši, da kar „trobentico“ naredi pa se v njo smeja: hi, hi, hi!

Korl: A, zato Te tako rad vleče tje.

Janez: I kaj pak; on noče, da bi vsak vedel, kaj rad je in sliši, zato gre pa iz vasi ven!

Korl: I, pa le glej, da Te ne bo predaleč zapeljal!

Janez: Bež', bež', saj je človek kot sva midva!

Korl: Saj — ravno zaradi tega! — Adijo!

Janez: He, he! Lahko noč!

Prizori iz Kalanovega življenja.

I.

Kalan (tolažeč neko trnovsko Miciko, kateri so umrli stariši): Hud udarec te je zadel, uboga Micika, sirota si, toda potolaži se; ako so te tudi zapustili vsi, kateri so te ljubili, jeden je, ki te varuje, na katerega se moreš zanašati, in to je . . .

Micika: Moj forkež!

II.

Kalan (sreča na ulici Karfovega Jakca): Jaka! Kaj si spet pijan? Kreni vendar že jedenkrat na drugo pot!

Jakec: Gospod kapelan — naj ne zamerijo — ni mogoče!

Kalan: Kako da ni mogoče?

Jakec: Prepozno je že!

Kalan: Za pokoro ni nikdar prepozno, — me razumeš? — Nikdar?

Jakec: Tako? No, potem — bom pa še malo počakal!

III.

(V rokodelskih pomočnikov društvu.)

Kapelan A.: Glej ga, Kalana, — kako se mu zeva.

Kapelan B.: Nikar mu ne veruj; Kalan laže, kadar usta odpre.

Izblebetala.

Baroninja (gospej svetovalki, ki jo je bila obiskala): „Prav žal mi je, da ne ostanete pri nas pri obedu!“ (Kuharici, ki je baš ta hip ustopila.) Pripravi obed!

Kuharica: „Ali naj morda zopet od mesarja prinesem dva para klobasic?“

Skakalnica.

(Priobčil Jos. Hönig.)

			za-	no	de-	ro-						
				ko	lo							
			zves-	blje-	kle	mi	maš	da				
			ljut-	saj	je	se-	ne	te-	kaj	i-		
			ro-	tost	či	ro-	bi	pre-	zi	ca	daš	bom
			daj	kè	ka	pri-	o-	sr	mi	jaz	mi	prav
						ma-	zro-					
						lo	se-	brez	ti	lju-	ko	
			če	je	lo	nih	mi	pri-	a	pri-	la	zves-
			sr-	čr-	de-	je	ga	ba	ca	vred-	ko	se-
			oj	mrz-	če	oj	kli-	na	zro-	ga-	tost	kaj

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

V vojašnici.

Stotnik (vojaku): Znete vi plavati?*Vojak*: Znam, gospod stotnik.*Stotnik*: Kje ste se učili?*Vojak*: V vodi, gospod stotnik.

Rešitev sedaj ũmestne zabavne naloge

v 9. številki.

KALAN-KANAL

Prav so jo rešili: T. N. pri sv. Ivanu pri Trstu, A. Sodnik, I. Ź. in Ana I. v Ljubljani.

Rešitev zabavnih nalog in zastavic

v 9. številki.

I.

Kmet prodal je:

2 mernika	ovsa	po 25 kr.	=	—	gld.	50 kr.;
15 mernikov	rži	po 50 "	=	7 "	50 "	;
3 mernike	pšenice	po 4 gld.	=	12 "	— "	;
<u>vkup</u>	20 mernikov	za		20 gld.	—	kr.

Prav so jo rešili: Josip Cvetnič v Gor. Logatci, Silvin Hrašovec stud. iur. v Gradci, Ivan Novak, trgovec, Alojzij Škoda, organist in Pavel Ponikvar v Dolih, Anton Mlakar s Kala, T. N. pri sv. Ivanu pri Trstu.

II.

MLEKO-KOMEL

III.

Čez pet let.

Prav so jo rešili: T. N. pri sv. Ivanu pri Trstu, Silvin Hrašovec, stud. iur. v Gradci, Ivan Novak, Alojzij Škoda, Anton Mlakar in Pavel Ponikvar v Dolih pri Litiji.

IV.

Skakalnica se glasi.

Enkrat samo naj ti še zrem
V očesa temnega globino;
Enkrat naj, predno v tujce spem,
Ogrevam Ź njega se milino.Saj Bog le ve, če še nazaj
Povrnem se v vasico malo;
In Bog le ve, če mi tedaj
Očesce tvoje bo sijalo.Glej! leta v enomer tekó,
Rode, potaplajo spomine;
Ljubezni cvet, cveteč Źarnó
Čez noč ospè se in premine.